

er virkeligheden. Der er en risiko for permanente økonomiske skel i befolkningen og, hvad der næsten er værre, for, at en meget stor gruppe – den samme gruppe – ikke har den mulighed, som alle mennesker skal have, for at være kusk i egen tilværelse.

Hvor tit bliver en kontanthjælpsmodtager spurgt om, hvad han eller hun gerne vil lave, hvad hun vil arbejde med, hvad hun vil udrette for sig selv og for samfundet? Ikke ret tit, alt for sjældent. I stedet for bliver hun mødt med ligegyldighed: Stil dig tilfreds med den check, vi sender – vi kan overveje, om den skal øges, hvis de rige får endnu mere, men ellers ikke – og så med en stribe detaljerede krav uden sammenhæng i øvrigt for den enkelte.

Der er ikke brug for at afvikle velfærdssamfundet. Der er brug for at udvikle det. Det er vores overordnede mål med denne debat at få sat fokus på det tema.

Og når vi er så optaget af det, er det, fordi der føres en totalt anderledes diskussion i Danmark. I stedet for diskuterer man, at vi ikke har råd til det, ja, ligefrem at velfærdssamfundet er skyld i al dårlighed. Jeg vil prøve at tage fat i nogle af argumenterne.

Vi har ikke råd, siger nogle, fordi overførselsindkomsterne stiger og stiger i de kommende år – blot ved en simpel fremskrivning, siges det. Men problemet med den argumentation er jo den simple fremskrivning, for i Danmark har vi nu gennemført – vi er vel et af de få lande, der har gennemført den – den store omstilling fra familieøkonomi til individuel økonomi. Der er sådan set lige så mange mennesker som tidligere under forsørgelse i dag. Det nye er, at de i dag forsørges i den offentlige sektor, mens de tidligere blev forsørget af manden i familien.

Nu er vi i en anden proces, og derfor kan man ikke bare sige: Jamen hvis væksten i de offentlige udgifter fortsætter, som den har forløbet i de tidligere år, så ender kurven helt deroppe. Det er en helt ny situation: Enten er danskerne i beskæftigelse, eller også er de under en eller anden form for forsørgelse.

Men det giver os jo en kæmpe chance, for det betyder, at vi kan nedbringe udgifterne med helt øjeblikkelig effekt. Hver gang vi får lavet en arbejdsplads i den private sektor, har vi fået dobbelt gevinst: vi har sparet dagpenge, og vi har fået et øget skattegrundlag, og det vil sige, at vi rent faktisk kan foretage en mægtig besparelse, hver gang det kan gøres.

Det vil altså sige, at her har vi en chance med en målrettet politik for skabelsen af flere arbejdspladser, for bekæmpelse af arbejdsløsheden. Det er jo i hvert fald et af instrumenterne. Vi kan klart gå ud og sige til danskerne, at man kan opretholde velfærdsniveauet, at man kan kæmpe for velfærdssamfundet, at man altså ikke er nødt til, som en række Venstrefolk og andre borgerlige går rundt og siger, at demontere velfærdssamfundet.

Et andet argument i samme boldgade handler om, at udgifterne til de gamle vil eksplodere. I den rapport, som Finansministeriet udgiver i dag, taler man om, hvordan det vil se ud, hvis man fremskriver tallene. Jeg forstår, at det, at de store årgange, som jeg er en del af, om ca. 30 år er cirka 80 – altså ikke i antal, men i alder – kommer som en overraskelse for nogle. Det er lidt overraskende, at det kan gå sådan, at det bliver en politisk overraskelse, for selvfølgelig vil de store årgange engang blive gamle, hvis de ikke er døde forinden. Men det er klart, at det giver øgede udgifter – 40 mia. kr., kan man regne sig til – men det er om 30-35 år, og hvis vi da har fjernet gælden, har vi sparet 60 mia. kr. i renteudgifter.

Hvad vil jeg med alle disse tal? Det er ikke, fordi jeg elsker dem, men somme tider skal økonomiske argumenter bekæmpes med økonomiske argumenter. Det, jeg vil sige, er, at vi ved de politiske beslutninger, vi træffer i disse år, ikke skal lade os tyrannisere af sådan nogle fremskrivninger, for hvor tit passer de? Lad os i stedet for sætte den politiske dagsorden og sige, hvilket samfund vi vil have.

Så er der luft, hvis vi tilrettelægger det samlet som en økonomisk politik, som en social politik, som en politik for at udbygge og udvikle et velfærdssamfund. Og det skal forstås som et samfund, hvor enhver borger har ret til at være kusk for egen tilværelse og ikke bliver umyndiggjort, hvor alle har et hæderligt økonomisk liv, men altså – hvad der er vigtigt i disse år – også har den reelle mulighed for selv at være med til at bestemme.

Det kan lade sig gøre. Det er ikke umuligt. Men det kræver selvfølgelig, at vi sætter tingene i sammenhæng og ikke bare siger: En tredjedel af det offentlige udgifter bruger vi til at reparere med, og så interesserer vi os for alt det andet.

Det er mit hovedsynspunkt i dag. Det vil jeg gerne have andre ordførere til at forholde sig til: Om vi kan blive ved med at tænke så adskilt og så opdelt, om vi ikke i stedet for har brug for en samlet strategi.